

Seat No. : _____

DL-103
December-2013
M.A. Sem.-IV
Gujarati : 507
(અંકાર ઉમાશંકર જોશી)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુના આંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. ગાંધીયુગના પ્રતિભાષાળી કવિ તરીકે ઉમાશંકર જોશીની કવિતાનું મૂલ્યાંકન કરો. **14**
અથવા
'પ્રાચીના' અને 'મહાપ્રસ્થાન'ને આધારે પદ્યનાટ્યકાર તરીકે ઉમાશંકર જોશીની વિશેષતાઓ તપાસો.
2. ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તા સાહિત્ય ક્ષેત્રે ઉમાશંકર જોશીની વાર્તાના આધારે તેમના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. **14**
અથવા
નોંધ લખો. (બંને)
(1) ઉમાશંકર જોશીનું પ્રવાસ સાહિત્ય
(2) નિબંધકાર ઉમાશંકર જોશી
3. ઉમાશંકર જોશીના એકાંકી સંગ્રહોને ધ્યાનમાં રાખી એકાંકીકાર તરીકે તેમની પ્રતિભા જણાવો. **14**
અથવા
સંશોધક અને સંપાદક ઉમાશંકર જોશી વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
4. ઉમાશંકર જોશીનું વિવેચન સાહિત્યને ધ્યાનમાં રાખી વિવેચક તરીકે તેમનું મૂલ્યાંકન કરો. **14**
અથવા
'પારકાં જણ્યાં' નવલકથાને આધારે નવલકથાકાર તરીકે ઉમાશંકર જોશીની સિદ્ધિ-મર્યાદા જણાવો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. **14**
(1) ઉમાશંકર જોશીની જન્મતારીખ વર્ષ સાથે જણાવો.
(a) 21 મી જુલાઈ 1911 (b) 11મી જુલાઈ 1911
(c) 21મી જૂન 1911 (d) 21મી જુલાઈ 1921
(2) ઉમાશંકર જોશીની માતાનું નામ જણાવો.
(a) રમાબાઈ (b) પૂતળીબાઈ
(c) નવલબાઈ (d) ગંગાબાઈ
(3) ઉમાશંકર જોશીએ કયા ઉપનામથી વાર્તાનું સર્જન કર્યું ?
(a) ધૂમકેતુ (b) દ્વિરેફ
(c) વાસુકિ (d) સુંદરમ્

- (4) ઉમાશંકર જોશીએ કયા મુખ્ય વિષય સાથે બી.એ.ની પદવી મેળવી.
 (a) ગુજરાતી (b) સંસ્કૃત
 (c) ઈતિહાસ (d) અર્થશાસ્ત્ર
- (5) નીચેના પૈકી 'અંબી' કઈ વાર્તાનું મુખ્ય સ્ત્રીપાત્ર છે ?
 (a) ઝાકળિયું (b) શ્રાવણી મેળો
 (c) મારી ચંપાનો વર (d) અનામિકા
- (6) ઉમાશંકર જોશીના પૂર્ણ કદના નાટકનું નામ જણાવો.
 (a) શલ્યા (b) હવેલી
 (c) સાપના ભારા (d) અનાથ
- (7) નીચેના પૈકી 'મકન શેઠ'નું પાત્ર કઈ કૃતિનું છે તે જણાવો.
 (a) શ્રાવણી મેળો (b) દુર્ગા
 (c) પારકાં જણ્યાં (d) મારી ચંપાનો વર
- (8) 'ઉઘાડી બારી' કૃતિનું સાહિત્ય સ્વરૂપ જણાવો.
 (a) કવિતા (b) વાર્તા
 (c) નવલકથા (d) નિબંધ
- (9) 'નિશીથ' કાવ્યસંગ્રહને કયો પુરસ્કાર આપવામાં આવ્યો હતો ?
 (a) જ્ઞાનપીઠ (b) રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક
 (c) મહિડા પારિતોષિક (d) નર્મદ સુવર્ણચંદ્રક
- (10) ઉમાશંકર જોશીએ 'સંસ્કૃતિ' સામયિક કેટલા વર્ષ સુધી ચલાવ્યું ?
 (a) 40 વર્ષ (b) 38 વર્ષ
 (c) 39 વર્ષ (d) 37 વર્ષ
- (11) નીચેના પૈકી કઈ કૃતિ ઉમાશંકર જોશીનો વિવેચન ગ્રંથ નથી ?
 (a) કવિની સાધના (b) શબ્દની શક્તિ
 (c) હવેલી (d) અખો : એક અધ્યયન
- (12) ઈ.સ. 1940માં રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક ખિતાબ કયા કાવ્ય સંગ્રહને મળ્યો ?
 (a) વિશ્વશાંતિ (b) નિશીથ
 (c) ગંગોત્રી (d) આતિથ્ય
- (13) નીચેના પૈકી કઈ કૃતિનો ઉમાશંકર જોશીએ નાટ્યાનુવાદ કર્યો છે ?
 (a) પ્રાચીના (b) ભરત
 (c) અનાથ (d) શાકુંતલ
- (14) 'મહાપ્રસ્થાન' સંગ્રહને 1963થી 1965 ના ગાળાની શ્રેષ્ઠ સાહિત્ય કૃતિ તરીકે કયું પારિતોષિક આપવામાં આવ્યું ?
 (a) નર્મદ પારિતોષિક (b) ઉમા-સ્નેહરશ્મિ પારિતોષિક
 (c) રણજિતરામ પારિતોષિક (d) મહિડા પારિતોષિક